

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U003761

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-09-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сліже Марія Олегівна

2. Slizhe Mariya O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 11.00.09

Назва наукової спеціальності: Метеорологія, кліматологія, агрометеорологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-09-2019

Спеціальність за освітою: метеорологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.090.01

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний екологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 26134086

Місцезнаходження: вул. Львівська, 15, м. Одеса, Одеська обл., 65016, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний екологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 26134086

Місцезнаходження: вул. Львівська, 15, м. Одеса, Одеська обл., 65016, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 39.29.19

Тема дисертації:

1. Метеорологічна характеристика і аеросиноптичні умови розвитку суховіїв в Україні
2. Meteorological characteristic and aerosynoptical conditions of dry wind development in Ukraine

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена визначенню особливостей просторово-часового розподілу суховіїв та їх метеорологічних характеристик у період 1995–2015 рр. на території України, а також встановленню особливостей регіональних синоптичних процесів, які призводять до виникнення суховіїв на даній території в останні десятиліття. Складено базу даних по суховіям з квітня по серпень у 1995–2015 рр. на 24 метеорологічних станціях України. Визначено просторово-часовий розподіл суховіїв, його сезонні особливості в різних районах України і зміни відносно періоду 1936–1964 рр. Проаналізовано режим температури, відносної вологості повітря, швидкості і напрямку вітру на досліджуваних станціях в періоди суховію. Визначено структурні особливості регіональних полів тиску, в яких виникали суховії на території України в останні десятиліття. За допомогою траєкторій зворотного руху повітряних частинок визначені райони початкового формування суховіїв в Україні та отримані кількісні показники індивідуальної зміни температури і відносної вологості в повітряних масах, в яких формується суховій в процесі їх переміщення на територію України. За допомогою індексу SPEI визначені періоди посух у 1995–2015 рр. на досліджуваних

метеорологічних станціях і встановлено статистичний зв'язок між подіями виникнення суховію і епізодами посух на станціях.

2. The dissertation is devoted to the determination of the peculiarities of the spatial-temporal distribution of dry winds and their meteorological characteristics in 1995-2015 on the territory of Ukraine, as well as the establishment of features of regional synoptic processes, which leads to the emergence of dry winds in this area in recent decades. A database of dry winds data for the period from April to August 1995-2015 for 24 meteorological stations of Ukraine is compiled. The analysis of spatial-temporal distribution of dry winds in the investigated period and its seasonal peculiarities in different agro-climatic zones of Ukraine is carried out. The comparative analysis and changes in the repeatability of dry winds at 14 meteorological stations from April to August 1995-2015, 2005-2014 in relation to the 1936-1964 and 1945-1964 were completed. The analysis of air temperature regime and relative humidity at the investigated stations in dry wind periods and the features of their seasonal and daily changes in different agroclimatic zones were determined. An analysis of the regime of speed and direction of dry winds in recent decades has been carried out, the prevailing wind directions at stations in dry wind periods have been determined, and their changes during the growing season. The structural features of regional pressure fields, in which dry winds appeared on the territory of Ukraine in recent decades, have been determined. The backward trajectories of the previous movement of air particles were constructed for the period of 120 hours (5 days) for the following heights: at the earth's surface, 1500 m and 3000 m we used. The origin regions of air masses that acquire in the territory of Ukraine of the dry wind properties are established. The seasonal changes in the repeatability of trajectory types and the features of the distribution of repeatability of trajectory types in different agro-climatic zones are determined. The individual changes in temperature, potential temperature, relative humidity for air particles and the magnitude of their vertical displacement were calculated. The analysis of the interday individual changes in temperature and the potential temperature of air particles for different trajectory types is carried out. An estimation of the change in the temperature of air particles due to adiabatic vertical displacement, and its contribution to the individual temperature change is performed. The advective changes of air temperature and relative humidity at meteorological stations during dry wind are calculated. The drought periods in 1995-2015 at the meteorological stations under study were determined with using the index SPEI, and a comparative analysis of the occurrence of dry winds and droughts with statistical estimation of the connection between these phenomena were completed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенова Інна Георгіївна

2. Semenova Inna G.

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антоненко Володимир Степанович

2. Antonenko Volodymyr S.

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ситов Віктор Миколайович

2. Sytov Viktor M.

Кваліфікація: к. геогр. н., 11.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Степаненко Сергій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Степаненко Сергій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.